

zaPAU

Uniwersalny Wzorzec Efektów Kształcenia

Inspiracją do stworzenia Uniwersalnego Wzorca Efektów Kształcenia (zwanego UWEK-iem) był niezwykle stymulujący wykład prof. dra hab. Andrzeja Kajetana Wróblewskiego, a szczególnie słowa:

Ten biurokratyczny bełkot mógłby być niezłym tekstem do naukowego kabaretu*.

Wzorzec może być wykorzystywany zawsze i wszędzie, na dowolnym kierunku dowolnej polskiej uczelni, i co ważne, jest darmowy.

Wykorzystano w s z y s t k i e czasowniki lub formy odczasownikowe, według których należy opisywać Efekty Kształcenia.

Szczegółowe wytyczne precyzują, że Efekty Kształcenia należy opisywać tylko przy użyciu kilkudziesięciu wybranych czasowników. Ich lista jest podana, oto one:

analizować, argumentować, bronić, budować, definiować, dostosować, formułować, ilustrować, integrować, interpretować, kategoryzować, komponować, kompilować, konkludować, krytykować, modyfikować, nazwać, obliczać, ocenić, odnieść, oddzielać, opisywać, organizować, osądzać, oszacować, planować, podkreślać, podsumowywać, pokazać, polecać, porównać, powiązać, powiedzieć, powtórzyć, produkować, przedyskutować, przekonać, przetłumaczyć, przewidywać, przygotowywać, rekonstruować, rozbić, rozdzielać, rozpoznać, rozróżniać, rozwiązywać, rozwijać, streszczać, ułożyć, uogólnić, uzasadnić, używać, wdrażać, wspierać, wybierać, wyjaśniać, wyliczyć, zaklasyfikować, zakwalifikować, zaprezentować, zidentyfikować, zilustrować, zmieniać, znaleźć.*

* A.K. Wróblewski, *Wizja uniwersytetu przyszłości*, „Nauka” 2010, nr 2, s. 11–17.

Uniwersalny Wzorzec Efektów Kształcenia

W y m i e r n y m efektem kształcenia studenta będzie:

- po **zidentyfikowaniu** i zdefiniowaniu problemu, absolwent będzie w stanie **zaprezentować** go poprzez odpowiednie **zilustrowanie**, co umożliwi jego **zaklasyfikowanie** i w efekcie **wesprze zintegrowany rozwój** absolwenta, poprzez stosowne **zaplanowanie**, **zorganizowanie** i **zbudowanie** jego kariery;
- **używając** odpowiednich **kompozycji** językowych absolwent będzie umiał **bronić** swojej **argumentacji**, **pokazując** jej siłę poprzez wcześniejsze **rozpoznanie** i **rozdzielenie** argumentów oponenta;
- po **oszacowaniu rozwiązań** absolwent **osądzi**, czy warto było **analizować** i **opisywać problem**;
- poprzez odpowiednie **streszczenie** i **podsumowywanie**, a także **interpretację**, absolwent będzie mógł **skompilować** wiedzę, np. w Wikipedii, zaś po jej **przedyskutowaniu**, **przetłumaczyć** ją na język angielski;
- absolwent będzie umiał nie tylko **nazywać** i **obliczać**, ale też **oceniać**, **porównywać** i **powiązać** efekty swego kształcenia, nie tylko poprzez **rozbicie** i **oddzielenie**, lecz także przez **podkreślenie**, iż **przewidując**, będzie w stanie **produkować** więcej. **Wdrażając przygotowane** na studiach schematy, będzie mógł **wypowiedzieć** swoje oczekiwania, **wyliczyć** zarobki oraz **ułożyć** swoje stosunki z **wybrany** pracodawcą;
- po zakończeniu studiów absolwent będzie umiał **krytycznie** się do nich **odnieść**, zaś nie **znajdując** pracy, po **rekonstruowaniu** nabytej wiedzy, poprzez jej **skategoryzowanie** i **zmodyfikowanie**, będzie mógł **zmienić** zawód, **dostosować** się do zmienionej rzeczywistości i **zakwalifikować** do **polecanej** grupy;
- **konkludując**, poprzez **powtórzenia** i **uogólnienia** absolwent będzie w stanie **przekonać** do siebie decydentów, zaś **przewidując** ich opór, będzie umiał **wyjaśnić** i **uzasadnić przeformułowanie** założonych efektów kształcenia.

Autorzy opracowań poświęconych problematyce budowy programów studiów na podstawie efektów kształcenia podkreślają, że należy unikać takich czasowników, jak: rozumieć, wiedzieć, być świadomym, doceniać, a to dlatego, że „sformułowanych za ich pomocą EK nie da się łatwo zmierzyć” (!!!)*.

A więc, n i e w y m i e r n y m efektem kształcenia studenta będzie:

- **docenienie zrozumienia**, że aby **wiedzieć**, trzeba być **świadomym**.

ZBIGNIEW SAWŁOWICZ

Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego
zbigniew.sawlowicz@uj.edu.pl

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Janusz Limon, Ewa Lipska, Stanisław Rodziński, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Marta Wyka, Jerzy Wyrozumski, Jakub Zakrzewski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Andrzej Białas – redaktor naczelny; Andrzej Kobos, Marian Nowy – redaktorzy; Adam Korpak – grafika; Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny; Witold Brzoskowski – fotokład; Wydawnictwo PAU – konsultacje.

Adres do korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31–016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl

Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.